

**Česká účetní legislativa
versus
mezinárodní účetní standardy**

Základní účetní předpisy v České republice

Základní právní předpisy:

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví v platném znění pro vedení účetnictví,
- České účetní standardy pro podnikatele (ČÚS č. 001-009, 011-023).

Při vedení účetnictví dle ČÚL i mezinárodních účetních standardů musíme dodržet základní zásady a principy

Mezi základní zásady a principy patří:

- Věrné a poctivé zobrazení
- Správnost, úplnost, průkaznost, srozumitelnost a přehlednost účetnictví
- Podvojnost a souvztažnost
- Dokladovost a inventarizace
- Srovnatelnost a kontinuita

Při vedení účetnictví dle ČÚL i mezinárodních účetních standardů musíme dodržet základní zásady a principy

Mezi další zásady a principy patří např.:

- Opatrnost
- Akruální princip
- Stálost účetních metod
- Předpoklad trvání účetní jednotky (going concern)

Je třeba vědět, v jaké oblasti a situaci jednotlivé zásady a principy uplatňujeme!

Při vedení účetnictví dle ČÚL i mezinárodních účetních standardů musíme dodržet základní zásady a principy

Předpoklad trvání účetní jednotky (going concern)

ÚZ musí být sestavena na základě předpokladu nepřetržitého trvání úč. jednotky (posuzuje se min. na dalších 12 měsících)

Pokud je tato zásada ohrožena, musí být tyto skutečnosti uvedeny v komentáři (v příloze)

Auditor se k této zásadě vyjadřuje ve zprávě auditora

Nová koncepce účetnictví

Vláda dne 5. 10. 2020 schválila návrh věcného záměru nového zákona o účetnictví. Návrh by měl přinést moderní a systémovější přístup v účetnictví.

Nový zákon o účetnictví bude reagovat:

- na mezinárodní trendy,
- na razantní rozvoj informačních a komunikačních technologií v oblasti účetnictví.

Z důvodu sílí globalizace hospodářství je důležité přiblížit českou účetní legislativu k IFRS.

Nová koncepce účetnictví

Nová koncepce v účetnictví 2020 – 2030:

- připravuje se nový zákon o účetnictví (283 stran a 172 §)
- samostatně všechny účetní zásady
- restrukturalizace vyhlášek – (inventarizace, ÚZ, konsolidace, aj.)
- koncepční rámec pro všechny druhy ÚJ
- hotovostní účetnictví
- funkční měna (minimalizace kurzových rozdílů)
- standardy: - podnikatelé a neziskovky
- zdravotní pojišťovny
- samostatně vyhláška pro úpravu výroční zprávy

Co nová účetní legislativa přinese?

- Zrušení zákona o účetnictví (zákon č. 563/1991 Sb.)
- Zrušení stávající prováděcí právní předpisy k zákonu (vyhlášky)
- Dojde ke změně **zákona o daních z příjmů** a všech právních předpisů upravujících výroční zprávu.

Co nová účetní legislativa přinese?

- Přinese volnost v účtování „jednotlivostí“
- Účetní budou mít větší zodpovědnost při posuzování různých účetních situací
- Cílem je věrnější zachycení ekonomické situace účetní jednotky

Globalizace a její vliv na národní účetnictví

Proč je žádoucí sjednocování účetních předpisů v různých zemích?

- ✓ Trendem ve vývoji světové ekonomiky je její **globalizace**
- ✓ Stále častější **obchody probíhající na mezinárodní úrovni**

Mezinárodních standardů účetního výkaznictví označovaných jako IAS/IFRS.

Je česká účetní legislativa (ČÚL) v souladu s IFRS/IAS?

- ✓ existuje zde stále mnoho odlišností!

Dané odlišnosti mezi ČÚL a IAS/IFRS mohou mít:

- významný vliv na způsob účtování
- významný vliv na vykazování majetku a zdrojů krytí, nákladů a výnosů, výsledku hospodaření

Co jsou to IAS/IFRS?

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

(International Financial Reporting Standards: IFRS, dříve IAS)

- Jsou v Evropě používaným uceleným souborem postupů a pravidel, které určují způsob sestavení a prezentaci finančních výkazů zpracovaných účetními jednotkami v rámci jejich účetních závěrek.
- Americké všeobecně uznávané účetní principy (United States Generally Accepted Accounting Principles, **US GAAP**)

Co jsou to IAS/IFRS?

- Je to souboru pravidel pro účtování a vykazování
- Tento systém IFRS má ambici se stát se **globálním účetním systémem**.
- Každoročně zvyšuje počet zemí, které tento systém přijaly plně za svůj, nebo alespoň jeho používání na svých kapitálových trzích akceptují.

Co jsou to IAS/IFRS?

Monitoringem postupu přijímání IFRS ve světě a sledováním zavádění a používání systému IFRS ve světě se zabývá:

- Rada pro mezinárodní účetní standardy**
(International Accounting Standards Board, IASB),

- Nadace IFRS (IFRS Foundation).**

Od kdy se začaly IAS/IFRS používat v České republice?

- **Česká republika vstoupila dne 1. 5. 2004 do Evropské unie (EU)** a počínaje tímto datem pro ni začaly také závazně platit veškeré směrnice a nařízení vydané EU v oblasti účetnictví.
- V důsledku toho vznikla některým účetním jednotkám povinnost účtovat a sestavovat svou účetní závěrku v souladu s IFRS přijatými do legislativního řádu EU (International Financial Reporting Standards as adopted by the EU, IFRS EU).
- IAS/IFRS jsou ve svých formulacích postaveny především principiálně, **nedávají přesný návod jak zaúčtovat různé položky**. Podniky si musí vytvořit účetní systém vlastním způsobem, tak aby odpovídal zásadám a principům zakotveným v IFRS.

Kde najdete všechny informace o IAS/IFRS?

<https://www.ifrs.org/>

<https://www.iasplus.com/en/resources/ifrsf>

<https://www.kacr.cz/mezinarodni-standardy-pro-ucetni-vykaznictvi-novy>

<https://www.kacr.cz/ucetni-zaverka-cus-a-ifrs-copy>

<https://www2.deloitte.com/cz/cs/pages/audit/solutions/cze-audit-vzorova-ucetni-zaverka-dle-ifrs-schvalenych-pro-pouziti-v-eu.html>

A další....

Kde jsou zakotveny základní předpoklady a principy, ze kterých standardy vycházejí?

V Koncepčním rámci

Koncepční rámec není standard, jsou v něm zakotveny základní předpoklady a principy, ze kterých standardy vycházejí.

Základní struktura koncepčního rámce je následující:

- cíl účetní závěrky
- základní předpoklady
- kvalitativní charakteristiky
- základní prvky účetní závěrky
- vykazování základních prvků účetní závěrky
- měření a oceňování
- pojetí kapitálu a uchování kapitálu

Jaký je cíl účetní závěrky a výroční zprávy sestavené dle IFRS?

Hlavním cílem účetní závěrky je informovat uživatele o finanční pozici, výkonnosti a změně ve finanční pozici podniku.

Mezi uživatele účetní závěrky patří:

- současní a potenciální investoři
- zaměstnanci
- věřitelé
- dodavatelé
- zákazníci
- státní instituce a veřejnost.

Jejich informační potřeby mají mnoho společného, ale částečně se liší.

Účetní závěrka podle IFRS je zaměřena především na uspokojování informačních potřeb investorů.

Účetní závěrka dle českých účetních předpisů (ZoÚ § 18)

Účetní závěrka (ÚZ) je nedílný celek a tvoří ji

- ✓ rozvaha (balance),
- ✓ výkaz zisku a ztráty,
- ✓ příloha.

Je sestavována v plném rozsahu nebo ve zkráceném rozsahu.

Velké a střední účetní jednotky jsou nově povinny sestavovat i

- ✓ přehled o peněžních tocích (cash flow)^{*)} a
- ✓ přehled o změnách vlastního kapitálu.

Co je obsahem účetní závěrky dle IFRS?

Úplná účetní závěrka dle IFRS se skládá z:

- **výkazu o finanční pozici**
- **výkaz zisku a ztráty a výkaz o ostatním úplném výsledku** (buď je předložen jako jeden výkaz, někdy také rozděleno na 2 výkazy)
- **výkazu o změnách vlastního kapitálu**
- **výkazu o peněžních tocích**
- **komentáře** (účetních pravidel a vysvětlujících komentářů).

Používání těchto názvů není povinné, v praxi se setkáváme i s původnímu názvy účetních výkazů.